

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Per Gustafsson

BESLUT

Datum
2016-05-23

Sida
1(7)
Referens
511-1954-2012

BILDANDE AV NATURRESERVATET TIPPMYREN, EDA KOMMUN

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas med den svarta heldragna linjen på kartan i bilaga 1 som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara Naturreservatet Tippmyren.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd m.m. i bilaga 4 bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet Tippmyren är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturtyper, samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med dess flora och fauna i huvudsak får utvecklas fritt genom intern dynamik. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör brännas med lämpliga intervall.

Skälen för beslutet

Det prioriterade bevarandevärdet för området är naturskog med riklig förekomst av död ved och gamla träd vilket skapar goda förutsättningar för den biologiska mångfalden. Alla former av skogsbruksåtgärder utgör hot mot områdets värden och genom att instifta naturreservat skapas ett långsiktigt skydd för området och dess naturvärden.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Föreskrifterna under A och C gäller inte förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan.

Föreskrifterna under A och C gäller inte heller den uppföljning av områdets skötsel och naturvärden eller av miljöns utveckling i stort, inklusive nödvändig provtagning och insamling av bestämningsmaterial, som utförs av eller på uppdrag av Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket. Sådana undersökningar ska ske i samråd med reservatsförvaltningen. Vid oenighet i samrådet gäller inte undantaget från föreskrifterna.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden:

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. avverka träd och buskar eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälla,
2. schakta, tippa, gräva, borra, spränga, anordna upplag eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
3. anlägga ledning i mark, luft eller vatten,
4. rensa befintliga diken,
5. uppföra ny-, till- eller ombyggnad, annan anläggning eller anordning på mark eller i vatten,
6. använda eller sprida kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
7. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
8. framföra motordrivna fordon, exempelvis traktor och terränghjuling (s.k. fyrhjuling),
9. röja nya jaktpass, utföra viltvårdande åtgärder eller utfodring,

Föreskriften A1 gäller inte röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av befintliga jaktpass.

Föreskriften A8 gäller inte för älgdagare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförfordningen (1978:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation undviks. Skada definieras här som bestående längre än en växtsäsong.

Föreskriften A8 gäller inte för framförande av snöskoter på snötäckt mark i enlighet med terrängkörningslagen (1975:1313) och under förutsättning att skador på mark och vegetation ej uppkommer. Skada definieras här som bestående längre än en växtsäsong.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas att tåla:

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. röjning av samt utmärkning av reservatets yttergränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,

2. uppsättande och underhåll av informationstavla vid reservatsgränsen,
3. undersökningar av skogliga strukturer, djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive provtagning och nödvändig insamling av bestämningsmaterial,
4. naturvårdsbränning och därtill nödvändiga skyddsåtgärder som upprättande av brandgator samt eftersläckning, enligt karta bilaga 3,
5. röjning och gallring som förberedelse till naturvårdsbränning, enligt karta bilaga 3,
6. stängsling för att förhindra bete på uppväxande lövträd efter naturvårdsbränning, enligt karta bilaga 3.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet, samt om ordningen i övrigt inom reservatet:

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. samla in eller skada ryggradslösa djur, t ex skalbaggar, snäckor, musslor och fjärilar,
2. samla in mossor, lavar och vedsvampar,
3. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, stående och omkullfallna träd, och buskar,
4. framföra motordrivna fordon, exempelvis traktor, snöskoter och terränghjuling (s.k. fyrhjuling),
5. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar.

Föreskriften C3 gäller inte röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av befintliga jaktpass.

Föreskriften C4 gäller inte för älghugare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsföreskriften (1978:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation undviks.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Tippmyren
Län	Värmland
Kommun	Eda
Lägesbeskrivning	Cirka 12 km väster om Charlottenberg
Naturgeografisk region	Sydlig boreala kuperade områden
Fastighetsknutna rättigheter som reservatet berör	Lässerud GA:7, GA:8, GA:9; Eda Boda GA:1
Fastigheter	Lässerud 1:39, 1:61, 1:173, 1:174
Areal	88,15 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Området inventerades av dåvarande Skogsvårdsstyrelsen under 1990-talet, då ett flertal bestånd klassificerades som nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Reservatsbildningen påbörjades efter att en del av området anmälades för avverkning 2010.

Remissinstansernas och sakägarnas synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket har tillstyrkt inrättandet av naturreservatet Tippmyren. Eda kommun och Sveriges geologiska undersökning har inkommit med yttrande men har inte framfört någon synpunkt. Per Andersson, AB Hilmer Andersson har inkommit med en synpunkt som rör en skoter/fyrhjulingsled som går i nord-sydlig riktning över Tippmyren. Per Andersson menar att förbud mot motortrafik här riskerar att leda till problem med efterlevnad och hemställer att en nord-sydlig korridor för motorfärdsl tillåts vintertid över Tippmyren.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

I fråga om körning med fyrhjuling är detta i grunden förbjudet på barmark i annat syfte än för jord- och skogsbruksändamål. Något jord- eller skogsbruk förekommer ej i reservatet varför denna inskränkning inte torde medföra något nämnvärt hinder för någon. Länsstyrelsen kommer därför inte att göra någon ändring vad gäller förbud för körning med fyrhjuling. Länsstyrelsen ändrar dock föreskrifterna så att dessa ej längre utgör hinder för framförande av skoter när detta sker i enlighet med terrängkörningslagen.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap och reservatet

Naturreservatet Tippmyren består av sprickdalar, myrmarker samt både torrare och sumpigare skogspartier. Området kring Storängsmossen och Tippmyren är ett sammanhängande skogsområde med flera nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt och med flera myrar insprängda mellan skogspartierna. En stor del av skogen är brandpräglad, ganska mager skog med vildmarkskänsla. Skogen är talldominerad skog eller barrblandskog med inslag av gammal grov asp. Små partier barrblandskog har avverkats och där kommer rikligt med björk och aspkloner tillsammans med gran i fuktigare stråk. Mindre partier tallskog har också avverkats. På de ytorna har relativt gott om frötallar lämnats. Många av dem är 280 år gamla. Flera myrar finns i området liksom små trånga sprickdalar med sumpstråk. I den östligaste delen kommer ett stråk av rikare berggrund in och skapar förutsättningar för grov granskog med många arter.

Motiv till skydd

Genom en reservatsbildning vid Tippmyren bevaras en gammal barnnaturskog med viktiga strukturer som gamla grovbarkiga träd, döende och döda träd och

död ved. Huvudmotivet för skyddet är de höga naturvärdena med bland annat krävande kryptogamer som gynnas av det i området stabila mikroklimatet.

Tippmyren är ett stort sammanhängande naturskogsområde med mycket höga naturvärden, som inte är att betrakta som normal produktionsskog och därför inte heller bör skötas som en sådan. Virkesuttag, avverkning för vägdragning eller uppförande av nya byggnader, bortstädning av vindfällan och döende träd o.s.v. skulle medföra både minskning av antalet och geografisk utglesning av viktiga livsmiljöer och sannolikt också uppsplittring av området med större genomblåsning och uttorkning som följd. Som reservatsområdet ser ut nu, med sammanhängande skogliga bestånd och flera partier med likartad miljö i olika delar av området, ger det populationer av sällsynta och hotade samt typiska arter både större möjligheter att på sikt överleva i reservatet och ökade möjligheter att sprida sig till andra delar av reservatet med lämpliga livsmiljöer. Flera av de sällsynta arter som finns i området är också beroende av en hög och jämn luftfuktighet. Avverkningar eller utglesningar leder ofelbart till ökad uttorkningsrisk varvid dessa känsliga arter riskeras.

Som naturreservat kommer området att skötas med som enda syfte att gynna naturvärdena. Naturvårdande åtgärder utförs för att skapa fler samt utöka livsmiljöer för de hårt trängda skogslevande arter som har en fristad i området.

Vid allmänhetens besök i området är upplevelsen till stor del beroende av stillhet och relativ orördhet; det ger tid för ostörd kontemplation över syn- och hörseltryck. Motorljud och andra störningar som hör till det vanliga samhällslivet undviks genom flera av föreskrifterna.

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvaliteter och besöksvärde endast kan säkerställas genom att det undantags från [skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna].

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljökvalitetsmål med mera

Bildandet av naturreservatet Tippmyren är en del i Länsstyrelsens arbete med miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv. Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer och strategier för prioritering av naturreservatsskydd, vilka bygger på Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges Geologiska Undersökning.

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans eller proportion mellan de värden som ska skyddas genom förbudet eller inskränkningen, och den belastning som förbudet eller inskränkningen har för den enskilde, ett ställningstagande som brukar refereras till som proportionalitetsprincipen. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte för allmänintresset, samtidigt som markägarna genom intrångsersättning kompenserats för sin ekonomiska förlust.

Upplysningar

Länsstyrelsen har enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ansvaret för tillsynen över naturreservatet. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Länsstyrelsen i Värmlands län är förvaltare av naturreservatet.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Eftersom området syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6, 10 och 29 §§ skogsvårdslagen ska inte tillämpas inom naturreservatet (se 4 § skogsvårdslagen).

Hur man överklagar, se bilaga 6

Landshövding Kenneth Johansson har fattat beslut i detta ärende. Handläggare Per Gustafsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även tf länsråd Pia Karlsson, verksamhetschef Torben Ericson, chefsjurist Lars-Ove Olsson samt enhetschef Thomas Östlund deltagit.

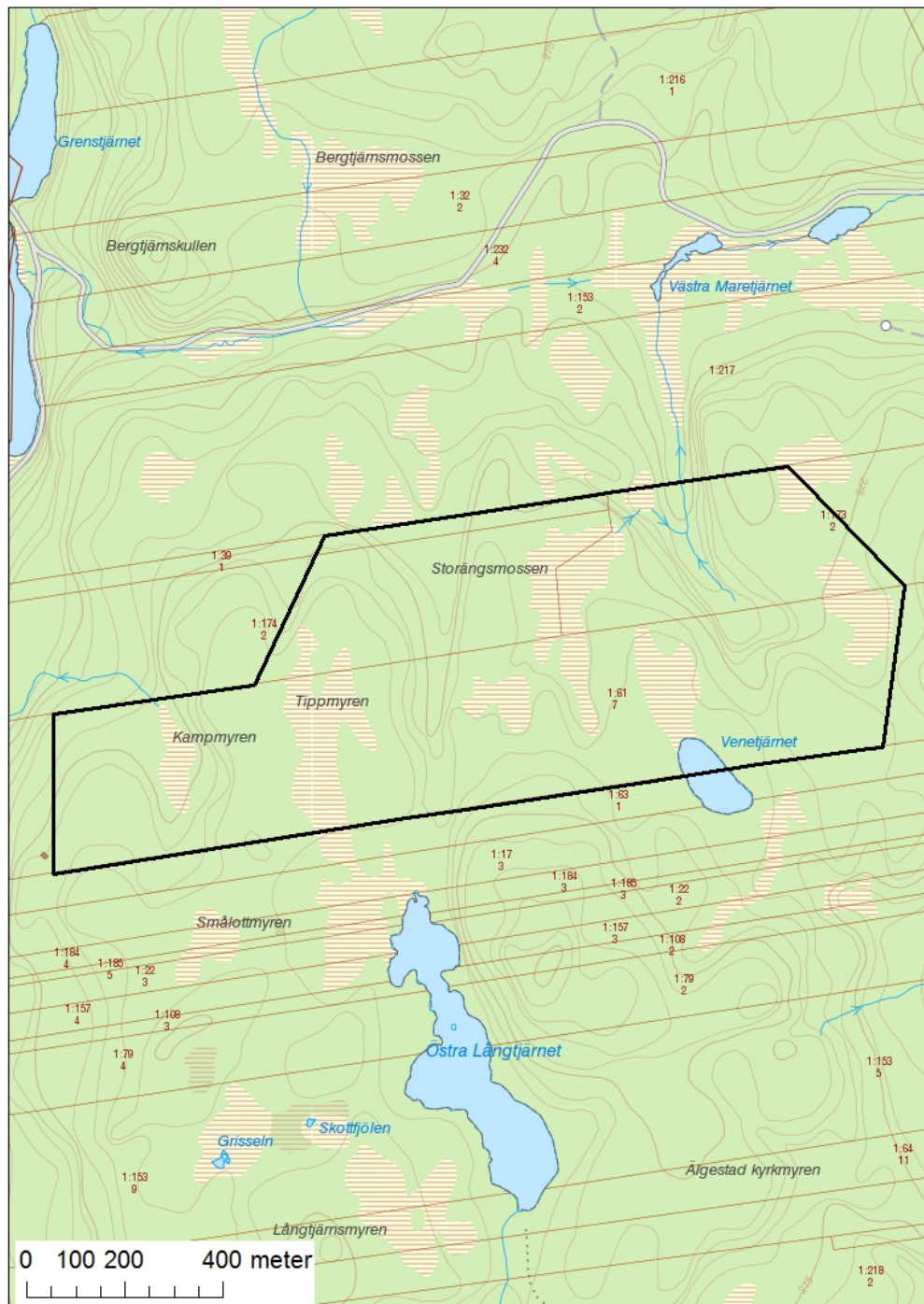
Bilagor

1. Beslutslista
2. Översiktslista
3. Lista översikt särskilda skötselåtgärder, specifikation till B-föreskrifter
4. Skötselplan
5. Områdesbeskrivning
6. Hur man överklagar

Naturvård
Per Gustafsson

Datum
2016-05-23

Referens
511-1954-2012

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beslutskarta för Naturreservatet Tippmyren (heldragen svart linje).

Länsstyrelsen
Värmland

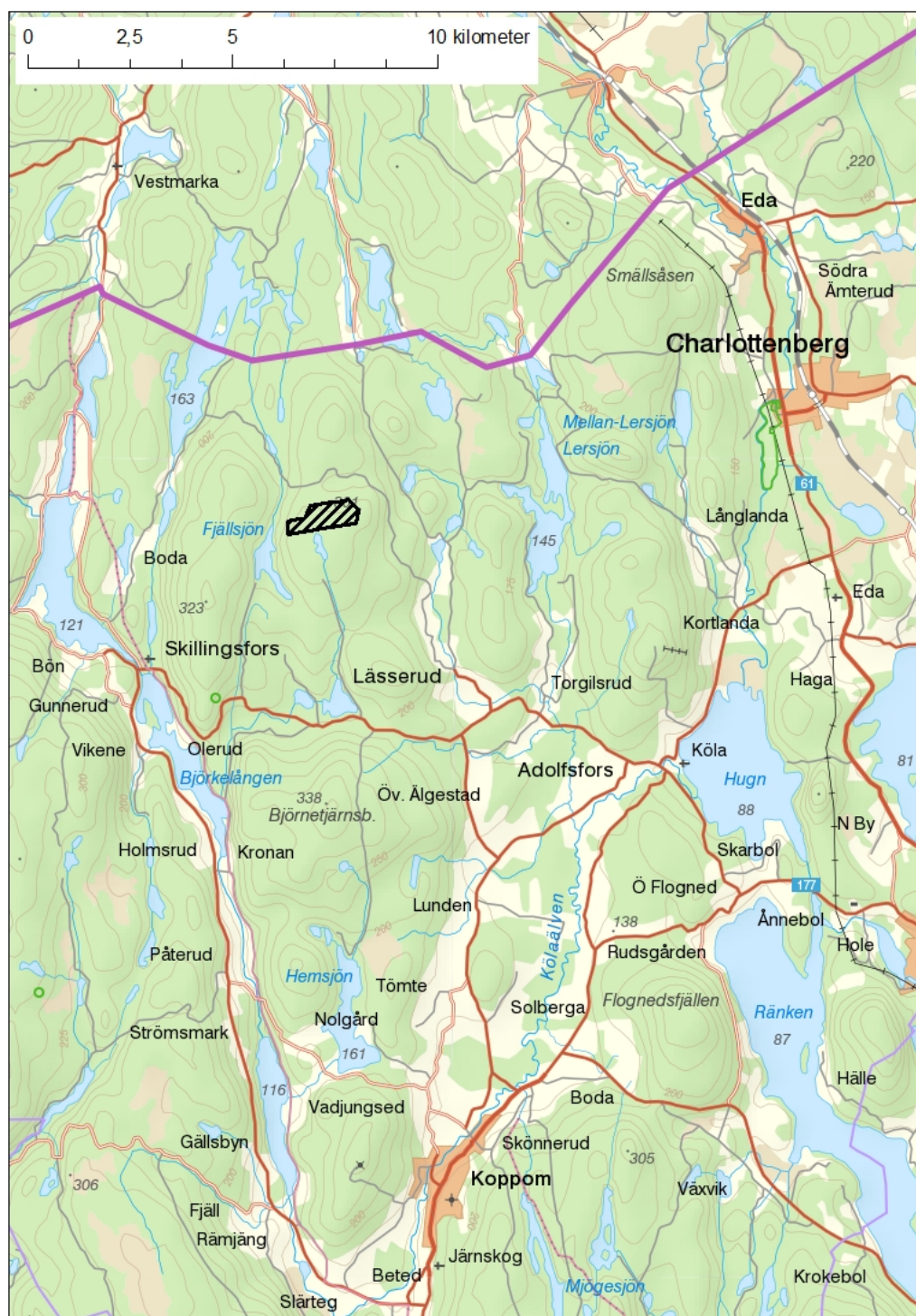
Naturvård
Per Gustafsson

ÖVERSIKTSKARTA

Datum
2016-05-23

Bilaga 2

Referens
511-1954-2012

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Översiktskarta för Naturreservatet Tippiemyren (svart, skrafferat område).

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Växnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

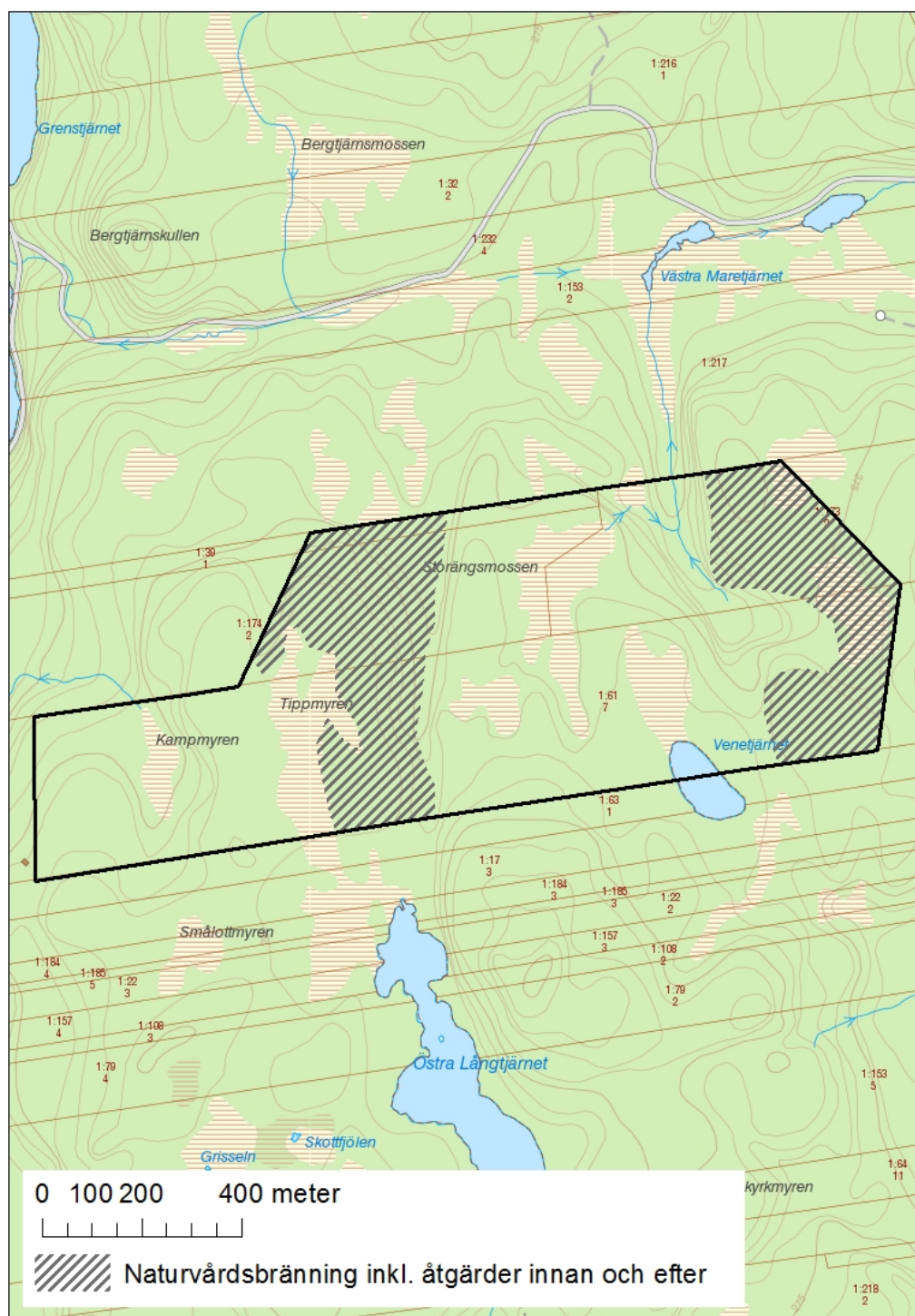
Naturvård
Per Gustafsson

KARTA ÖVER B- FÖRESKRIFTER

Datum
2016-05-23

Bilaga 3

Referens
511-1954-2012

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Karta över B-föreskrifter för Naturreservatet Tippmyren.

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Växnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Per Gustafsson

SKÖTSELPLAN

Datum
2016-05-23

Bilaga 4

Referens
511-1954-2012

Sida
1 (4)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET TIPPMYREN, EDA KOMMUN

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturtyper, samt området orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med dess flora och fauna i huvudsak får utvecklas fritt genom intern dynamik. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör brännas med lämpliga intervall.

2. Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Tippmyren
NVRnummer	2044108
Kommun	Eda
Markslag och naturtyper* (ha):	
Skogsmark	72,9
Tallskog	42,7
Granskog	7,9
Barrblandskog	15,4
Lövblandad barrskog	3,0
Triviallövskog	0,5
Övriga skogsimpediment	3,4
Våtmark	14,7
Sjöar och vatten	0,5
Summa	88,1
Varav produktiv skog	69,5

*arealer för markslag och naturtyper baseras på KNAS. Summan är en summering av de ingående delområdenas avrundade arealer. Avrundningen kan innebära att den sammanlagda KNAS-arealen inte är den samma som reservatets totala areal.

3. Historisk mark- och vattenanvändning

I områdets östra del finns spår efter gamla diken, som håller på att läggas igen naturligt. I området finns det flera myrmarker, varav åtminstone Storängsmossen med utgångspunkt från dess namn sannolikt nyttjats för slätter. Området saknar registrerade forn- eller kulturlämningar.

4. Områdets bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Området hyser många rödlistade arter, så som tretåig hackspett och vedtrappmossa, som är beroende av naturlig dynamik i skogsmiljö. Områdets barrskogar, sumpskogar och myrmarker uppfyller viktiga funktioner för de hotade arterna. Strukturer som grova träd, död ved och bergsbranter utgör viktig livsmiljö för många arter.

Kultuhistoriska bevarandevärden

Området saknar registrerade forn- eller kulturlämningar.

Bevarandevärden för friluftsliv

Området är med sin vildmarksartade karaktär intressant för rörligt friluftsliv.

5. Skötselområden

Tippmyren är delat i två skötselområden. I det ena området bör bränning genomföras och i det andra ska området tillåtas utvecklas fritt genom intern dynamik.

Skötselområde 1: Bränning (cirka 27 ha)

Området är brandpräglat och det finns spår efter minst två olika bränder. Det finns även yngre skogsbestånd inom detta skötselområde, liksom bestånd som är cirka 120 år. Det finns både tall- och grandominerade partier. Detta skötselområde består av två olika delar.

- **Bevarandemål**

Variationen i skogen vad det gäller ålder och strukturer ska bibehållas. Skogen ska vara olikåldrig och naturskogsartad med förekomst av både barr- och lövträd och vara tydligt brandpräglat. Det ska även finnas torrakor och död ved i riklig omfattning. Även gamla och grova träd ska finnas. Naturlig hydrologi ska skyddas inom området från fysisk påverkan som har negativ inverkan på naturvärdena. Områdets brandpräglade karaktär bör bibehållas.

- **Åtgärder**

Området bör brännas med lämpliga intervall. Utöver bränning ska området lämnas för fri utveckling.

Skötselområde 2: Fri utveckling (cirka 61 ha)

Detta skötselområde består av två olika delområden. Mesta delen av områdets myrmarker finns inom detta område. Även sprickdalar är belägna här.

- **Bevarandemål**

Skogen ska vara gammal och naturskogsartad med god variation hos både barr- och lövträd. Det ska finnas torrakor och död ved i riklig omfattning. Myrmarkernas och skogens naturliga hydrologi ska skyddas inom området från fysisk påverkan som har negativ inverkan på naturvärdena.

- **Åtgärder**

Området ska lämnas för fri utveckling och tillåts utvecklas genom intern dynamik.

Skötselområde 3: Friluftsliv

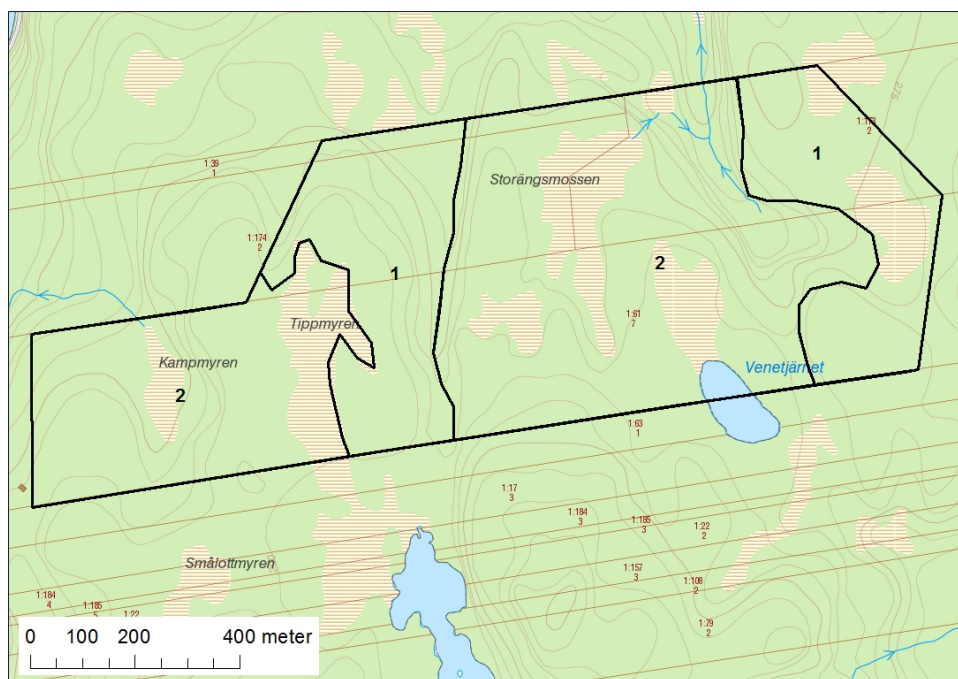
Områdets varierande och relativt orörda karaktär erbjuder spännande upptäcksfärder och är därmed intressant för friluftslivet.

- **Bevarandemål**

Friluftsliv ska kunna bedrivas i hela naturreservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets arter och opåverkade livsmiljöer. Besökare bör kunna tillgodogöra sig kunskaper om reservatet genom information på en informationstavla.

- **Åtgärder**

Det bör finnas en skylt om reservatet vid reservatsgränsen. En parkering kan vid behov och möjlighet anläggas vid en lämplig väg utanför reservatet. Där kan även en ytterligare informationsskylt placeras. En led från parkeringen och fram till reservatsgränsen kan anläggas vid behov.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Skötselplanekarta för Naturreservatet Tippmyren.

6. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
Istandsättning av reservatet		
Markering av reservatsgräns	1	Hela reservatet
Markvård		
Bränning inklusive förberedande åtgärder	3	Skötselområde 1
Anläggningar för friluftslivet		
Uppsättande och underhåll av informationstavla	2	Vid reservatsgräns

7. Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Bevarandemålen för området kommer att preciseras i nivåsatte s.k. målindikatorer. En redogörelse för uppföljning av målindikatorerna kommer att finnas i en särskild uppföljningsplan.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och tidsåtgången.

8. Genomförd dokumentation

Skogsvårdsstyrelsens Nyckelbiotopsinventering 1997.

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Per Gustafsson

OMRÅDESBESKRIVNING

Datum
2016-05-23

Bilaga 5

Referens
511-1954-2012

Sida
1 (10)

Tippmyren

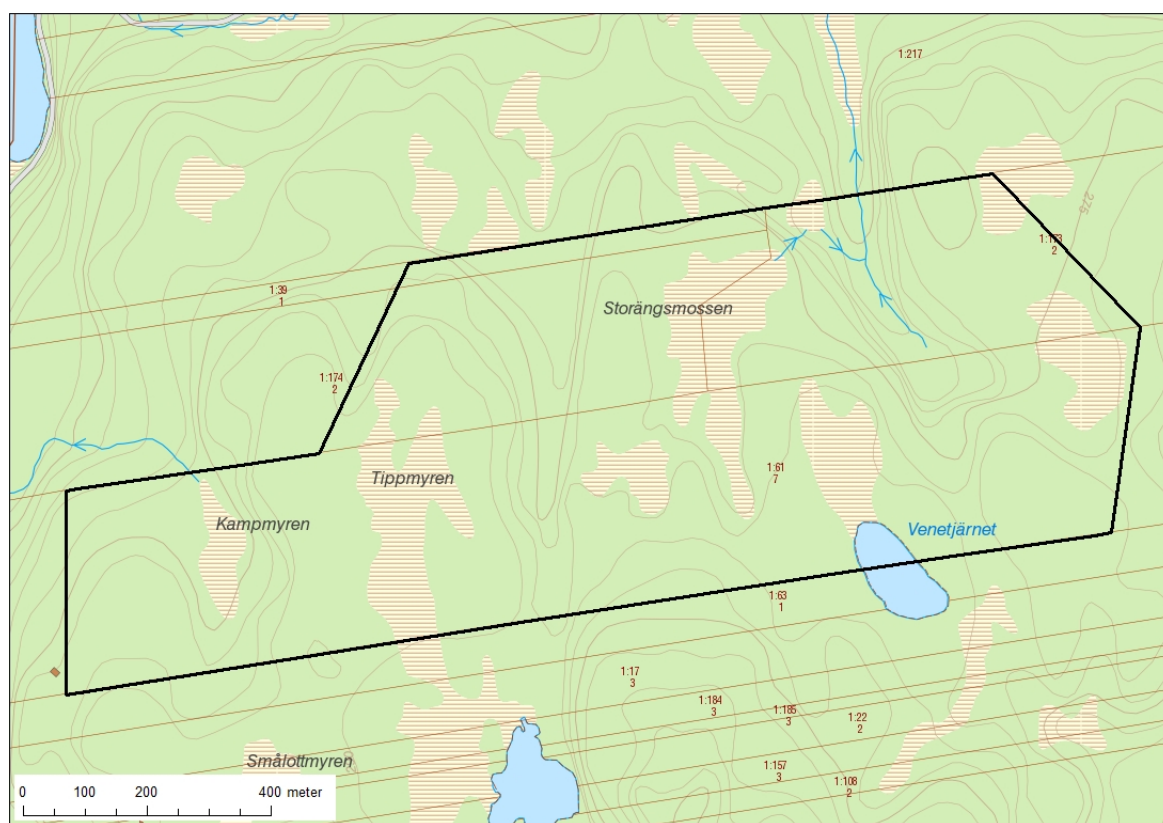
***naturreservat i
Eda kommun, Värmlands län***

Bakgrund

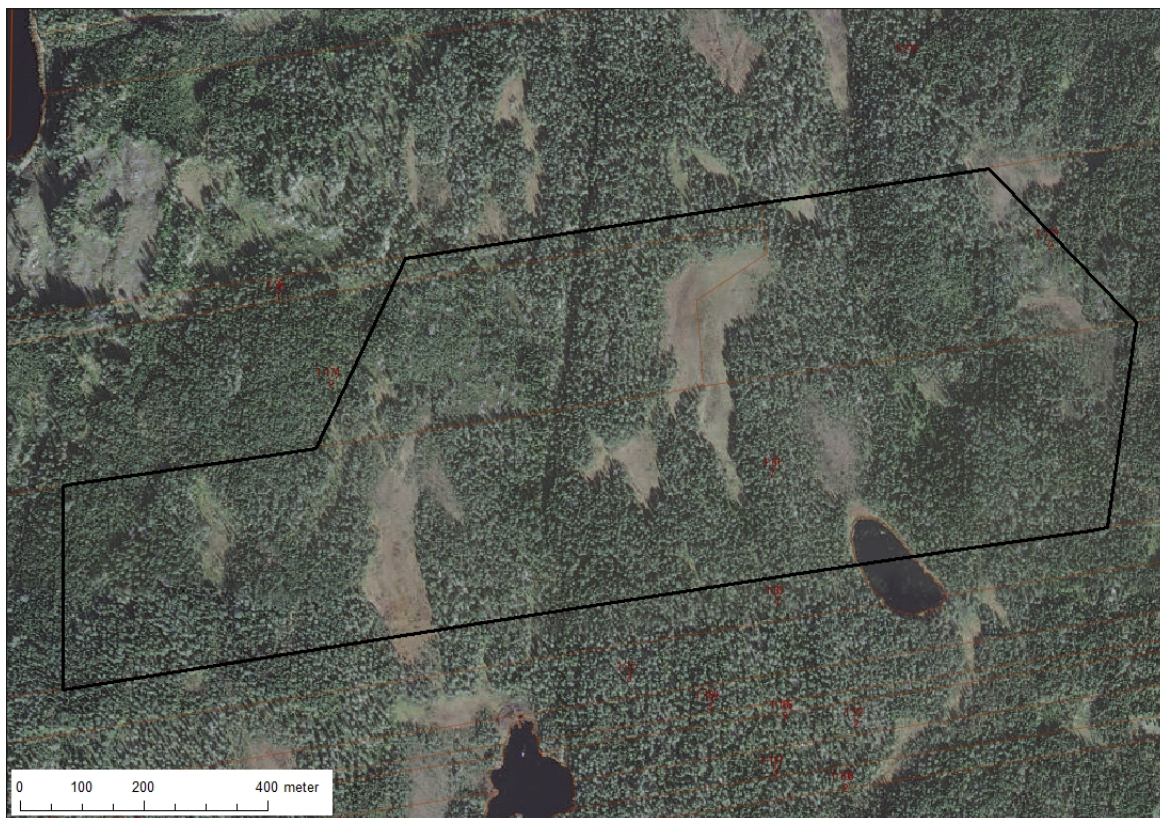
Inom ramen för de av riksdagen 16 antagna miljö kvalitetsmålen, ingår som ett delmål i miljömålet *Levande skogar* att undanta ytterligare skyddsvärd skog från skogsbruk. Länsstyrelsen arbetar med att skydda en del av dessa skogsområden genom att bilda naturreservat.

Allmän beskrivning av naturvärden

Området kring Storängsmossen och Tippmyren är ett sammanhängande skogsområde med flera nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt och med flera myrar insprängda mellan skogspartierna. Totalarealen för området är cirka 88 ha. Stor del av skogen är brandpräglad, ganska mager skog med vildmarkskänsla. Skogen är delvis talldominerad skog eller barrblandskog med inslag av gammal grov asp. Små partier har avverkats och där kommer rikligt med björk och aspkloner tillsammans med gran i fuktigare stråk. Mindre partier är avverkad tallskog, där relativt tät frötallskärm har lämnats och står kvar, med stort inslag av gamla tallar på upp till 280 år. Flera myrar finns i området och små trånga sprickdalar med sumpstråk. I den östligaste delen kommer ett stråk av rikare berggrund in och skapar förutsättningar för grov granskog med särskilda värden. Området ligger tvärs över vattendelaren mellan Kölaälven och Lillälven.

Naturreservatet Tippmyren.

Ortofoto över området.

Barnnatskog väster om Kampmyren

Den västligaste delen av området utgörs av ett barnnatskogsparti väster om Kampmyren, med spridda gamla tallöverståndare. Brandhistoriken framgår av strukturer som torrakor med brandljud samt medelålders och gamla aspkloner. Det är ställvis gott om död ved både av tall, gran, asp och björk och kontinuiteten framgår av förekomst av flera krävande arter (se totalartlista i slutet av dokumentet).

Kandelabersvamp på björkved till vänster och sotticka på granved till höger. Båda i barnnatskogen väster om Kampmyren.

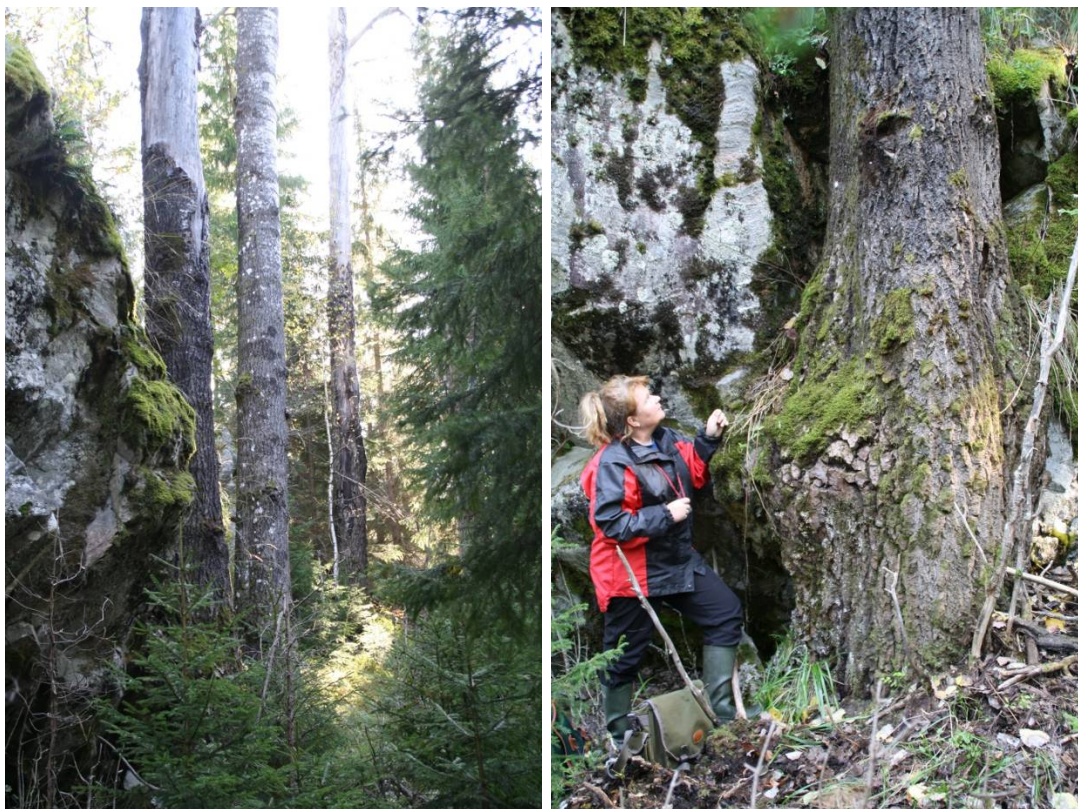

Torraka med brandljud till vänster och medelålders aspklon till höger; båda i barr-naturskog väster om Kampmyren.

Lövrika bestånd och gammal tallskog mellan Kampmyren och Tippmyren

Mellan Kampmyren och Tippmyren finns ett område som delvis avverkades för mer än 50 år sedan; avverkningen berörde främst skogen närmast öster om Kampmyren. Här vittnar brandstubbar och mängder av grova aspar om brandpåverkan; kanske avverkningen utfördes efter en skogsbrand. Strax sydost om Kampmyren finns lodytor med bland annat den uttorkningskänsliga grova fjädermossan. Kring lodytorna finns flera mycket grova aspar, levande och döda, med djupa hackmärken efter hackspettar. Bestånden har stort lövinslag och de många aspklonerna blandat med björk ger de yngre partierna höga värden som utvecklingsmarker.

I den östra halvan mot Tippmyren står ett relativt tätt bestånd av gamla tallar med en ålder på runt 200 år. Under tallarna finns ett senvuxet granskikt med österut allt större inslag av asp och björk. Brandstubbar och enstaka brandljud finns, liksom flatkroniga tallar och spridda torrakor.

Lodyta med flera intillstående grova aspar till vänster och basen av en av de grövsta asparna till höger; båda strax sydost Kampmyren.

Barnnatureskog öster om Tippiemyren

Öster om Tippiemyren kommer ett nytt parti med barnnatureskog. Det breder ut sig mellan myren och i en nord-sydlig sprickdal. Bestånden utgörs av barrblandskog med stort inslag av senvuxen gran och gammal grov asp. Död ved finns spridd i området och här framträder höga värden hos aspved och björkved, vilket tyder på kontinuitet.

Koralltaggsvamp på död ved av asp till vänster och blödticka på granved till höger; båda öster om Tippiemyren.

Sprickdalen mellan Tippiemyren och Storängsmossen

Sprickdalen som löper tvärs över skiftet i nord-sydlig riktning är i princip i sin helhet klassad som nyckelbiotop. Dalgången avgränsas i öster och väster av branter och lodytor och håller i bottnarna sumpskogar och i vissa fall gungflypartier. Flödet samlas i delar till ett bäckdråg. I flackare sidopartier finns lövblandade barrbestånd med företrädesvis gran, där inslaget av lövträd och död lövved är betydande.

Grov låga klädd med levermossor till vänster och lodyta med gungfly nedanför branten till höger.

Barnnatskog söder om Storängsmossen

Öster om sprickdalen är ett flackare parti med myrmarker och tallhällmarker. Bestånden är gamla, ca 200 år, andelen död ved varierar och är ställvis hög. Brandspår finns också här och inslag av björk och asp, liksom gamla flatkroniga tallar och torrakor. Enstaka lodytor förekommer och på en sådan noterades den krävande kalkkrusmossan, vilket betyder att berggrunden innehåller stråk av basiska mineral. Barnnatskogen sträcker sig österut till Venetjärnet och Venetjärnsmyren norr om tjärnet.

Utsikt över Venetjärnet västerut mot barnnatskogen söder om Storängsmossen.

Inifrån skogspartiet vy mot nordost mot Storängsmossen.

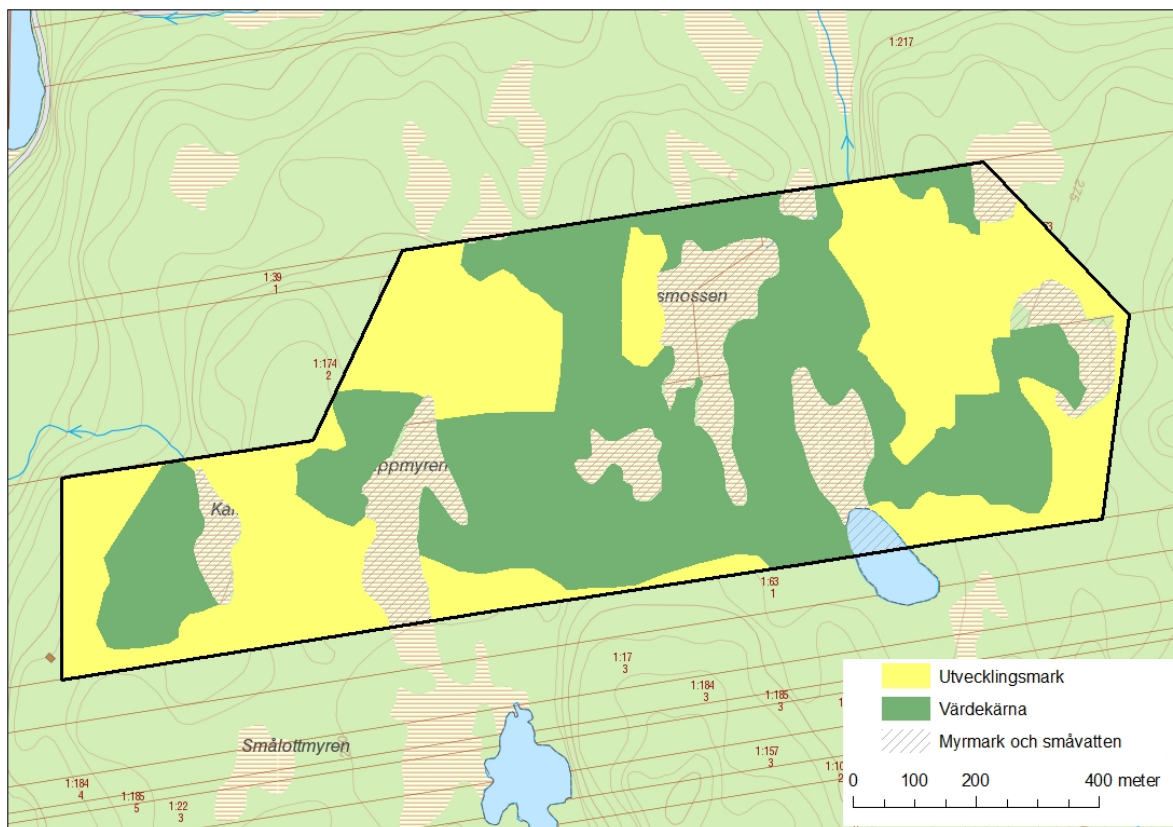
Bäckdråg i nordöstra delen av området till vänster och talldominerat glest skogsparti söder om bäckdråget till höger.

Barrnatureskog öster om Venetjärnsmyren

Den östligaste delen av det avgränsade området utgörs av ett parti med barrnatureskog, där ett par bäckdråg, sluttningar med rörligt markvatten och basiska mineral skapar grandominerad kalkbarrskogsmiljö med typiska arter som blåsippa, vårärt och svavelrisk. Det här är en mycket rik miljö där naturvärdena växer snabbt eftersom produktionstakten är så hög. Det finns mycket goda chanser att hitta mer intressant, exempelvis i marksvampsfloran. Öster om drågpartiet övergår skogen till att domineras av tall med undertryckt gran. Liksom i andra delar av området finns brandspår, efter minst två bränder, både intill Venetjärnet och spritt i området. En gammal tall visade sig vara runt 230 år.

Högproduktivt bäckdråg ca 150 m nordost om Venetjärnets nordspets till höger och ett par av de för området så typiska grova asplågorna till vänster.

Karta över funktionsindelning. Värdekärna cirka 39 ha, utvecklingsmark cirka 35 ha, myrmark cirka 14 ha.

Funktionsindelning - definitioner

Värdekärna

Ett sammanhängande naturområde som bedömts ha stor betydelse för flora och fauna och/eller är en prioriterad naturtyp.

Utvecklingsmark

Mark som i dagsläget har ett ringa eller begränsat naturvärde men som med utgångspunkt från befintlig vegetation och/eller belägenhet bedöms ha förutsättningar att utveckla och förstärka värdekärnans naturvärde antingen på kort eller längre sikt.

Observerade arter inom hela området

Fåglar

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* NT

Insekter

Bronshjon *Callidium coriaceum*

Stekelbock *Necydalis major*

Kärlväxter

Blåsippa *Hepatica nobilis* S§

Jungfru Marie nycklar *Dactylorhiza maculata* S§

Vårärt *Lathyrus vernus* S

Svampar

Blodticka *Meruliopsis taxicola* S

Blödticka *Oligoporus fragilis*

Dropptaggsvamp *Hydnellum ferrugineum*

Gränsticka *Phellinus nigrolimitatus* NT

Kandelabersvamp *Artomyces pyxidatus* NT

Koralltaggsvamp *Hericium coralloides* NT

Orange taggsvamp *Hydnellum aurantiacum* NT

Rävticka *Inonotus rheades* S

Sotticka *Ischnoderma benzoinum*

Stor aspticka *Phellinus populicola* NT

Svart trumpetsvamp *Craterellus cornucopioides*

Svavelriskä *Lactarius scrobiculatus* S

Tallticka *Phellinus pini* NT

Timmerticka *Antrodia sinuosa*

Ullticka *Phellinus ferrugineofuscus* NT

Vedticka *Phellinus viticola* S

Vit vedfingersvamp *Lentaria epichnoa* NT

Lavar

Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* NT

Bårdlav *Nephroma parile*

Gammelgranslav *Lecanactis abietina*

Garnlav *Alectoria sarmentosa* NT

Grynig blåslav *Hypogymnia farinacea*

Kattfotslav *Felipes leucopellaeus* S

Kolflarnlav *Carbonicola anthracophila* NT

Koralllav *Sphaerophorus globosus*

Korallblavlav *Parmeliella triptophylla* S

Kortskaftad ärgspik *Microcalicium ahlneri* NT

Liten spiklav *Calicium parvum* S

Lunglav *Lobaria pulmonaria* NT

Nästlav *Bryoria furcellata* S

Skrovellav *Lobaria scrobiculata* NT

Skuggblåslav *Hypogymnia vittata* S

Stuplav *Nephroma bellum*

Vedskivlav *Hertelidea botryosa* NT

Mossor

Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*
Grovt fjädermossa *Neckera crispa* S
Grön sköldmossa *Buxbaumia viridis* S§
Kruskalkmossa *Tortella tortuosa* S
Liten revmossa *Bazzania tricenata*
Långflikmossa *Nowellia curvifolia* S
Mörk husmossa *Hylocomiastrum umbratum* S
Purpurmylia *Mylia taylorii* S
Rosmossa *Rhodobryum roseum*
Stenporella *Porella cordaeana* S
Stor revmossa *Bazzania trilobata* S
Stubbspretmossa *Herzogiella seligeri* S
Vedtrappmossa *Anastrophylum hellerianum* NT
Vårig sidenmossa *Plagiothecium undulatum* S
Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus* S

S signalart

§ fridlyst

Hotkategori enligt Rödlistan 2015

NT nära hotad (near threatened)

Text och foto: Anita Andersson

Inventeringsdata från olika fältbesök: Anita Andersson, Jeanette Fahlstad, Laura Hedberg